

Topologia II – Harjoitus 8 (18. 3. 2013)

1. Määritellään $f: \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty[$ kaavalla $f(x) = x^2$. Mitkä ovat f :n säikeet? Mitä ovat f :n kanonisessa hajotelmassa $f = f^* \circ p$ esiintyvät kuvaukset f^* ja p (ks. kirjan kohta 9.9)? Onko f^* homeomorfismi?
2. Olkoon $n \geq 1$ ja $X = \mathbb{R}^{n+1} \setminus \{\bar{0}\}$ ("punteerattu" $\mathbb{R}^{n+1}$). Kun $x \in X$, määritellään $\pi(x) = \{tx : 0 \neq t \in \mathbb{R}\}$. Tällöin $Y = \{\pi(x) : x \in X\}$ on X :n ositus. Näytä, että tekijäavaruutena Y on homeomorfinen projektiivisen avaruuden P^n kanssa.
[Ohje. Tarkastele tekijäkuvauksen π rajoittumaa $S^n \rightarrow Y$, jossa $S^n = \{x \in \mathbb{R}^{n+1} : |x| = 1\}$. Tai vaihtoehtoisesti rakenna sopiva samastuskuvaukset $X \rightarrow P^n$ projektiiviseen avaruuteen liittyvästä tekijäkuvauksesta $p: S^n \rightarrow P^n$ ja kuvauksesta $x \mapsto x/|x|: X \rightarrow S^n$. Käytä lausetta 9.10.]
3. Olkoon (X, d) metrinen avaruus. Osoita, että metriikan määrittelemä topologia $\mathcal{T}_d$ on sama kuin kokoelman $\{d_x : x \in X\}$ indusoima topologia, kun $d_x: X \rightarrow [0, \infty[$, $d_x(y) = d(x, y)$.
4. Olkoon (X, d) metrinen avaruus. Todista, että se on täydellinen, jos ja vain jos seuraava ehto on voimassa: aina kun $A_1 \supset A_2 \supset \dots$ ovat X :n suljettuja epätyhjiä osajoukkoja ja $\lim_{n \rightarrow \infty} d(A_n) \rightarrow 0$, niin $\bigcap_{n=1}^{\infty} A_n \neq \emptyset$. Muista, että epätyhjän joukon A läpimitta on $d(A) = \sup\{d(a, b) : a, b \in A\}$. (Väisälä 10:8)
5. a) Perustele, että rationaalilukujen joukossa $\mathbb{Q}$ ei ole sellaista täydellistä metriikkaa, jonka indusoima topologia olisi tavallinen topologia. [Vihje. Baire ja yksiöiden komplementit.]
b) Onko $\mathbb{Q}$:ssa *lainkaan* täydellisiä metriikkoja?